

en gij ziet de groote boeren hun land rondgaan met een spaadje; en zij houden zich recht, maar de kleine boerkens houden zich krom van het werken. — Maar de lucht hangt al vol van gebraden vleesch. Gij gaat naar huis; 't is Zondag; men eet al 'ne keer soepe, van pareiën of zoo; maar dat is goed voor 't vrouw-volk. Men eet van 't eigen vleesch, uit de kuipe; men heeft al 'nen keer een bokje uitgeslacht, of 't is de koe die te wege was de plaag te krijgen. 't Is een verlies, maar de rijke menschen koopen toch elk een stuk, en zoo brengt het nog iets op. Maar gij hebt gij gelijk toch nog liever varkens-vleesch.... — Ge gaat gij een beetje op uw bed liggen, omdat de Zondagnamiddag zoo lang is. Als gij opstaat gaat gij in uw witte hemds-mouwen eens uwe koten rond, en klapt een beetje over de hage, en gij rookt een goede pijp. Maar gij peinst dat gij straks wel eens van de hesp zult eten. De hesp heeft haren tijd in de zoutkuip gezeten, gedrupt met wat citroenkruid en wat venkel; ze heeft dan haren tijd gedroogd en gerookt; ze hangt, nu, in de heerd-kap, en er is geen beter eten.... — Alzoo verloopt de namiddag. Tegen avond, dan gaat gij, allangs uw land, naar de „Bosch-keete” gaan jassen. Gij drinkt pinten op het spel. Gij drinkt voor 't afscheid een slaap-mutseken. En ge weet gij wel dat gij morgen geen appetijt zult hebben. Maar wat wilt gij daar aan doen?.... dat is zoo de kontoer van de wereld....

„Maar 't is te Kernis dat er gegeten en gedronken wordt! Den Zaterdag al riekt het naar de vladen, de witte van room, en de bruine van peper-koek. Als gij 's avonds van 't land komt, gaan de wijven u voorbij met de appel-taarten groot als wagen-wielen naar den bakker toe. En den Zondag is het bouilli met wortelkens en karbonaden van 't zomer-zwijn, en dan rijste-pap om de gaatjes te doen vol-loopen, en om te eindigen een boterham, want zonder dat heeft een mensch niet gegeten. Heel de namiddag is het tractatie van wafels en vladen en

taarten voor de vrouwen. De mannen gaan danig veel pinten pakken, en als zij geen bier meer kunnen drinken, stekken zij een druppel, en na den druppel nemen zij een glazeken Leuvensch, tegen de gespannenheid van de blaze. En 's avonds is het hesp men kan niet meer. En tegen naar bed gaan, zijt gij zoo dik gegeten en gedronken, dat gij niet weet hoe gij niet berst. — En de Maandag loopt gij nog altijd met uw wit hemd; in den nanoen is het koffie-bal met suiker-bollen, peper-koek en een halveken zoete. En ge doet gij meê, omdat gij daags tevoren gelijk zat geweest zijt. Maar 's avonds gaat gij toch weêr een druppel drinken, want gij hebt dorst. En gij jast gij een partijtje, en gij wint een pinte Audenaardsch....”

— Nand wist dat allemaal, en hij voelde zich warm en gelukkig. Terwijl hij onroerend lag, kwam een kleine verteederling in hem bij de gedachte: „Ja, ik heb dat gehad; ik heb dat God-dank allemaal gehad”. En zijn gedachte ging verder, en naarmate rees zijne verteederling. Hij dacht aan de ronde doop-feesten en de meter die stillekens-aan dronken wordt van de halvekens anijs, munte en meetjes-konte; hij dacht aan de witte Eerste-Communie-feesten en dat men chocolade-melk drinkt en daarna een druppel, en dat Bertha, zijn geliefde Bertha, zulke schoone stijve krullekens had. Op trouwfeesten is het van eten en van drinken nog geweldiger dan op de kermis, maar 't is iederen keer een verlies; 't éen kind trekt langs hier, 't andere kind trekt langs daar. Zat zijn Domien niet in Amerika? En zij lieten hun ouden vader alleen met den last van het land en de beesten.... — Nand kreesch er haast van. Er kwam gelijk warm water in zijnen krop, van uit de donkerte van zijn binnenst; er kwam gelijk een hitte in zijnen neus en in zijne oogen. God, God, zij hadden hem allen alléén gelaten!.... En toen hij ging denken aan het begrafenis-maal van Wanne, van zijn Wanne; en dat hij toen ineens geheel alleen, zoo moeder-mensch